

*Knjigovodstveno obuhvatanje nabavke
materijala*

ZALIHE

- ✘ *Svi delovi imovine koji su namenjeni kratkoročnom poslovanju (do jedne godine), kao i oni koji se potroše (obrnu, prenesu svoju vrednost na proizvod ili usluge) tokom jednog poslovnog ciklusa.*
- ✘ *Zalihe (Inventory) materijala, robe, nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda.*
- ✘ *Osim zaliha, u obrtnu imovinu se uključuju i: kratkoročna potraživanja, kratkoročni finansijski plasmani i likvidna sredstva (gotovina i gotovinski ekvivalenti).*

ZALIHE MATERIJALA

- × *Sirovine;*
- × *Osnovni materijal;*
- × *Pomoćni materijal (proizvodni i neproizvodni);*
- × *Gorivo;*
- × *Sitan inventar i*
- × *Ambalaža.*
- × *Evidencija materijala vodi se u finansijskom, materijalnom i magacinskom knjigovodstvu.*

KNJIGOVODSTVENO OBUHVATANJE NABAVKE MATERIJALA

- ✘ *a) Evidencija nabavke materijala po stvarnoj nabavnoj vrednosti.*
- ✘ *Račun Obračun nabavke materijala se zadužuje za fakturnu vrednost kupljenog materijala i za sve zavisne troškove nabavke (utovar, prevoz, istovar, i sl.).*
- ✘ *Nakon formiranja nabavne vrednosti, ista se preknjižava sa računa Obračun nabavke materijala, koji potražuje, na dugovnu stranu računa Materijal.*

NABAVKA MATERIJALA PO STVARNOJ NABAVNOJ VREDNOSTI

Primer:

1. Nabavili smo 300 kg materijala po fakturnoj vrednosti od 630.000 dinara (+20% PDV) od dobavljača A. Za zavisne troškove nabavke – prevoz primili smo fakturu od dobavljača B koju smo odmah platili smo u gotovom 10.000 dinara (+20% PDV). Takođe, primili smo fakturu za istovar od dobavljača A koja je odmah plaćena preko banke u iznosu od 20.000 dinara (+20% PDV). Preknjižiti nabavljeni materijal.
2. Isplatili smo preko banke obavezu prema dobavljaču A za kupljeni materijal iz stava 1.

NABAVKA MATERIJALA PO STVARNOJ NABAVNOJ VREDNOSTI – PRIMER SA PDV

100 Obračun nabavke

D	materijala		P
1)	630.000	1e)	660.000
1a)	10.000		
1c)	20.000		

243

D	Blagajna		P
So		1b)	12.000

435 Dobavljači

D	A		P
1d)	24.000	1)	756.000
2)	756.000	1c)	24.000

241 Tekući

D	račun		P
So		1d)	24.000
		2)	756.000

D	101 Materijal		P
1e)	660.000		

435 –

D	Dobavljači B		P
1b)	12.000	1a)	12.000

D	270 PDV u primljenim računima		P
1)	126.000		
1a)	2.000		
1c)	4.000		

D			P

KNJIGOVODSTVENO OBUHVATANJE NABAVKE MATERIJALA

- ✘ *Ukoliko bismo nabavili više različitih vrsta materijala istovremeno, pojavio bi se problem alokacije (raspoređivanja, dodeljivanja) zavisnih troškova nabavke. Taj problem se najčešće rešava na taj način što se iznos troškova na pojedine vrste materijala raspodeljuje srazmerno nabavljenoj količini (za troškove prevoza, utovara ili istovara) ili prema fakturnoj vrednosti pribavljenog materijala (za troškove osiguranja ili provizije).*

KNJIGOVODSTVENO OBUHVATANJE NABAVKE MATERIJALA

- ✘ *b) Evidencija nabavke materijala po planskoj (obračunskoj) nabavnoj vrednosti.*
- ✘ *Kod preknjižavanja nabavljenih zaliha materijala, račun Materijal zadužuje se isključivo za plansku vrednost novonabavljenih količina materijala, uz odobrenje računa Nabavka materijala za stvarnu nabavnu vrednost.*
- ✘ *Eventualna razlika između planske i stvarne nabavne vrednosti zaliha knjiži se na korektivnom računu Odstupanje od planskih nabavnih cena (PNC) materijala ili Ispravka vrednosti materijala.*

KARAKTERISTIKE RAČUNA ODSTUPANJE OD PNC (PRAVILA KNJIŽENJA)

1019

Odstupanje od PNC

Duguje

materijala

Potražuje

Stvarna nabavna vrednost viša
od planske nabavne vrednosti
(prekoračenje)

Stvarna nabavna vrednost niža
od planske nabavne vrednosti
(sniženje)

KNJIGOVODSTVENO OBUHVATANJE NABAVKE MATERIJALA

- ✘ Problem utvrđivanja stvarnih troškova materijala, prilikom izdavanja materijala u proizvodnju. Suština problema sastoji se u utvrđivanju srazmernog (aliquotnog) dela odstupanja od planskih nabavnih cena materijala koje se odnosi na utrošeni materijal.

NABAVKA MATERIJALA PO PLANSKOJ (OBRAČUNSKOJ) NABAVNOJ VREDNOSTI

Primer:

1. Nabavili smo 300 kg materijala po fakturnoj vrednosti 450.000 (+20% PDV) dinara. Za zavisne troškove nabavke prilimi smo fakturu koju smo odmah platili preko banke 30.000 (+20% PDV) dinara. Preknjižavamo nabavljeni materijal po planskoj ceni od 1.800 dinara po kilogramu.
2. Isplatili smo preko banke obaveze prema dobavljačima za kupljeni materijal iz stava 1.

NABAVKA MATERIJALA PO PLANSKOJ NABAVNOJ VREDNOSTI

100 Obračun nabavke materijala			
D		P	
1)	450.000	1c)	480.000
1a)	30.000		

435 Dobavljači			
D		P	
1b)	36.000	1)	540.000
2)	540.000	1a)	36.000

241 Tekući račun			
D		P	
So		1b)	36.000
		2)	540.000

1019 Odstupanje od PNC materijala			
D		P	
		1c)	60.000

101 Materijal			
D		P	
1c)	540.000		

270 PDV po primljenim računima			
D		P	
1)	90.000		
1a)	6.000		

NABAVKA MATERIJALA PO PLANSKOJ (OBRAČUNSKOJ) NABAVNOJ VREDNOSTI

Primer:

1. Nabavili smo 200 kg materijala po fakturnoj vrednosti 100.000 dinara (+20% PDV). Za zavisne troškove nabavke primili smo fakturu koju smo odmah platili preko banke 5.000 dinara (+20% PDV). Preknjižavamo nabavljeni materijal po planskoj ceni od 420 dinara po kilogramu.
2. Isplatili smo preko banke obaveze prema dobavljačima za kupljeni materijal iz stava 1.

NABAVKA MATERIJALA PO PLANSKOJ NABAVNOJ VREDNOSTI

101 Obračun nabavke materijala			
D		P	
1)	100.000	1c)	105.000
1a)	5.000		

435 Dobavljači			
D		P	
1b)	6.000	1)	120.000
2)	120.000	1a)	6.000

241 Tekući račun			
D		P	
So		1b)	6.000
		2)	120.000

1019 Odstupanje od PNC materijala			
D		P	
1c)	21.000		

101 Materijal			
D		P	
1c)	84.000		

270 PDV po primljenim računima			
D		P	
1)	20.000		
1a)	1.000		